

Algemeen	
Onderwerp	Vergoeding meerkosten als gevolg van de corona maatregelen
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Vincent van Bakel
Eenheid	Inkoop en Contractbeheer
E-mail	v.vanbakel@regiogv.nl
Kenmerk	21.0006895
Datum	8 november 2021

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Meerkosten bij regionaal gecontracteerde aanbieders als gevolg van de coronacrisis vergoeden gedurende de looptijd van de landelijke meerkostenregeling op basis van de landelijke richtlijn.
Voorstel 2.	Oprichting geven aan de manager inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek om binnen de kaders van beslispunt 1 uitvoering te geven aan de vergoeding meerkosten sociaal domein en over de voortgang te rapporteren richting het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
18-11-21	Directie-overleg	Adviseren	
16-12-21	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	
01-01-22	College	besluit	

Toelichting

Beknopte toelichting

Het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben landelijk afspraken gemaakt over continuïteit van voorzieningen in het sociaal domein in 2020. Op basis van deze afspraken heeft de gemeente in samenwerking met de regiogemeenten de "Continuïteitsbijdrage en vergoeding meerkosten sociaal domein" vastgesteld in 2020. De regeling voor meerkosten bij regionaal gecontracteerde aanbieders als gevolg van de coronacrisis, uitgevoerd door inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek, liep tot 1 januari 2021.

Ook in 2021 maken aanbieders meerkosten om de zorg te continueren in deze coronacrisis. Het Rijk en de VNG hebben daarom nieuwe afspraken gemaakt over compensatie meerkosten over de periode 1 januari 2021 tot 1 januari 2022. De notitie 'uitwerking meerkosten jeugdwet en Wmo 2021' biedt het kader voor wat onder meerkosten wordt verstaan.¹ Gemeenten worden, zoals eerder overeengekomen, voor deze meerkosten tot 1 januari 2022 gecompenseerd door het Rijk via de decentralisatie uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Met dit voorstel geeft de gemeente duidelijkheid over afspraken met betrekking tot de vergoeding van meerkosten voor aangepaste dienstverlening binnen de regio Gooi en Vechtstreek als gevolg van de corona maatregelen.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Voorstel vergoeding meerkosten
Bijlage 2.	Ontwerp collegebesluit vergoeding meerkosten
Bijlage 3.	AB besluit begrotingswijziging coronavergoeding meerkosten sociaal domein

¹ <https://vng.nl/sites/default/files/2021-01/uitwerking-meerkosten-jeugdwet-en-wmo-2021-definitief.pdf>

Bijlage 4.

(voorlopige) Begrotingswijziging vergoeding meerkosten

Algemeen	
Onderwerp	Vergoeding meerkosten als gevolg van de corona maatregelen
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Vincent van Bakel
Eenheid	Inkoop en Contractbeheer
E-mail	V.vanbakel@regiogv.nl
Kenmerk	21.0006892
Datum	13 oktober 2021

Voorstel

1. Meerkosten bij regionaal gecontracteerde aanbieders als gevolg van de coronacrisis vergoeden [gedurende de looptijd van de landelijke meerkostenregeling](#) op basis van de landelijke richtlijn.¹
2. Opdracht geven aan de manager inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek om binnen de kaders van beslispunt 1 uitvoering te geven aan de vergoeding meerkosten sociaal domein en over de voortgang te rapporteren richting het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Kernboodschap

Voor aanbieders in het sociaal domein zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis groot. Enerzijds door het tijdelijk wegvallen van de omzet. Anderzijds door meerkosten voor aangepaste dienstverlening als gevolg van de corona maatregelen. Het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben in 2020 landelijk afspraken gemaakt over continuïteit van voorzieningen in het sociaal domein. Op basis van deze afspraken is het voorstel "Continuïteitsbijdrage en vergoeding meerkosten sociaal domein" vastgesteld in 2020. Deze regeling voor meerkosten bij regionaal gecontracteerde aanbieders als gevolg van de coronacrisis, uitgevoerd door inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek, liep tot 1 januari 2021. Echter, ook in 2021 maken aanbieders meerkosten om de zorg te continueren in deze coronacrisis. Daarom heeft de VNG samen met het Rijk over 2021 nieuwe afspraken gemaakt over de vergoeding van deze meerkosten. De afspraken gelden in principe voor heel 2021 en zijn op basis van de ervaringen in 2020 geactualiseerd.

Met onderstaand voorstel geven de gemeenten uitvoering aan de landelijke afspraken met betrekking tot het vergoeden van meerkosten voor aangepaste dienstverlening als gevolg van de corona maatregelen in het sociaal domein om de continuïteit van zorg en ondersteuning te waarborgen binnen Gooi en Vechtstreek.

Doel

Door uitvoering te geven aan landelijke afspraken met betrekking tot meerkosten waarborgt de gemeente in samenwerking met de regiogemeenten continuïteit van zorg en ondersteuning in Gooi en Vechtstreek.

Argumenten

Landelijk ligt er een pakket aan afspraken en richtlijnen dat in samenwerking tussen Rijk en o.a. VNG tot stand is gekomen. De afspraken gaan uit van:

- het verschaffen van liquiditeit
- het compenseren van tijdelijke omzetsderving;
- het vergoeden van extra kosten die samenhangen met de coronacrisis.

¹ <https://vng.nl/sites/default/files/2021-01/uitwerking-meerkosten-jeugdwet-en-wmo-2021-definitief.pdf>

Er is eerder een voorstel geschreven over de continuïteitsbijdrage binnen de regio Gooi en Vechtstreek, waarmee enkel de eerste twee punten zijn afgedekt.² Onderstaand een uitwerking van de vergoeding meerkosten voor aangepaste dienstverlening als gevolg van de corona maatregelen in 2021 in Gooi en Vechtstreek.

1. Meerkosten

Het Rijk en de VNG hebben nieuwe afspraken gemaakt over compensatie meerkosten over de periode 1 januari 2021 tot 1 januari 2022. De notitie 'uitwerking meerkosten jeugdwet en Wmo 2021' biedt het kader voor wat onder meerkosten wordt verstaan.³ Meerkosten dienen aantoonbaar te zijn en doen zich pas voor wanneer een aanbieder dit niet binnen zijn reguliere contract kan opvangen. De basis van de meerkosten zijn de coronamaatregelen van het kabinet en de RIVM-richtlijnen. Wijzigingen die hebben plaatsgevonden ten opzichte van 2020, hebben betrekking op de meerkostenregeling bij vaccinatie tegen het coronavirus en de groepsgrootte bij dagbesteding.

Gemeenten worden, zoals eerder overeengekomen, voor deze meerkosten tot 1 januari 2022 gecompenseerd door het Rijk via de decentralisatie uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.⁴ Op verzoek van de VNG en het rijk heeft Significant Public in de afgelopen maanden onderzoek gedaan naar de aan corona gerelateerde meerkosten in 2021 in het sociaal domein. Significant Public raamt de totale meerkosten in het sociaal domein op € 136 miljoen. Deze inschatting is gebaseerd op een brede uitvraag onder gemeenten en diverse diepte-interviews onder aanbieders. De verdeling van gelden per gemeente zal pas met de decembercirculaire bekend worden gemaakt; deze verdeling verloopt via de bestaande verdeelsleutel.⁵ Hoewel de verdeling van de totale meerkosten nog niet bekend is, adviseren wij niet te wachten met besluitvorming met betrekking tot meerkosten tot bekendmaking van de verdeling in de decembercirculaire. Allereerst betreft dit voorstel voor de vergoeding van meerkosten in 2021 minimale wijzigingen ten opzichte van 2020. Daarnaast is het van belang dat wij aanbieders zo snel mogelijk duidelijkheid geven over het vergoeden van kosten die zij al gemaakt hebben om zorg te continueren.

De gemeente compenseert in samenwerking met de regiogemeenten alle regionaal gecontracteerde aanbieders in het sociaal domein voor de meerkosten op basis van de landelijke lijn. Per aanbieder wordt beoordeeld of de onderbouwing voldoende is en er tot uitbetaling overgegaan kan worden.

Meerkosten betreffen de directe extra kosten:

- die een zorgaanbieder maakt gedurende de door het Rijk afgekondigde periode dat de coronamaatregelen gelden;
- die duidelijk het gevolg zijn van de coronamaatregelen van het Rijk, in het bijzonder het volgen van de richtlijnen van het RIVM;
- die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden;
- die noodzakelijk zijn om de gewenste zorg te kunnen blijven continueren die voldoen aan de RIVMrichtlijnen;
- en die niet al op andere wijze zijn gecompenseerd, bijvoorbeeld via de doorfinanciering van 100% van de omzet of via de Stimuleringsregeling eHealth Thuis.

De vergoeding van de meerkosten vindt plaats vanuit Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio Gooi en Vechtstreek beheert de centrumgemeente uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

² Voorstel continuïteitsbijdrage leerlingenvervoer, 29 september 2021 (21.0006401)

³ <https://vng.nl/sites/default/files/2021-01/uitwerking-meerkosten-jeugdwet-en-wmo-2021-definitief.pdf>

⁴ Meircirculaire gemeentefonds, 2021

⁵ https://vng.nl/nieuws/afspraken-compensatie-meerkosten-corona-sociaal-domein-2021?utm_medium=email

2. Mandaat inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek

Inkoop en contractbeheer voert de gemeentelijke afspraken uit. De manager inkoop en contractbeheer doet dit in samenwerking met de coördinerend portefeuillehouder en de voorzitters van het directie- en uitvoeringsoverleg sociaal domein. Met de regionale uitvoering beperken gemeenten administratieve lasten voor aanbieders en gemeenten. Tevens kan het verantwoordingsproces efficiënt worden vormgegeven. De manager inkoop en contractbeheer heeft de opdracht om regelmatig te rapporteren over de (financiële) voortgang richting het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Kanttekeningen

Financieel risico aanbieders

Er is een risico dat de aanbieder ondanks de vergoeding voor meerkosten toch in financiële problemen komt, waardoor controle en eventuele terugvordering achteraf niet meer mogelijk is. T.a.v. de continuïteit van zorg en ondersteuning is de ervaring dat organisaties die in financiële nood verkeren veelal door de curator in staat gesteld worden om de dienstverlening in het belang van inwoners nog enige tijd te continueren. Hiermee ontstaat ruimte om alternatieven te organiseren en de gevolgen voor inwoners zo veel als mogelijk te beperken.

Financieel risico gemeenten

Het risico op een stijging van de lasten binnen het sociaal domein door de Corona uitbraak is aanwezig, maar wordt door de vergoeding meerkosten waarschijnlijk niet vergroot. Ook voor 2021 heeft de VNG de principeafspraken met het Rijk gemaakt dat gemeenten reëel worden gecompenseerd voor alle corona gerelateerde meerkosten. Net als in 2020 heeft het Rijk de hoogte van de compensatie vastgesteld op basis van een extern onderzoek naar de meerkosten. Als er evident aanleiding is om te veronderstellen dat gemeenten door het coronavirus toch in de financiële problemen komen, of als er onvoorziene ontwikkelingen optreden, dan zullen rijk en gemeenten daarover met elkaar in gesprek gaan. Het financieel risico t.a.v. de meerkosten wordt dus naar alle waarschijnlijkheid afgedekt door het Rijk. Uiteraard vraagt dit wel om het zorgvuldig volgen van de door het Rijk gestelde kaders. Met dit voorstel wordt daar aan voldaan.

Financiën

De VNG heeft met het rijk afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten in het sociaal domein in 2021 door de coronacrisis. Op verzoek van de VNG en het Rijk heeft Significant Public in de afgelopen maanden onderzoek gedaan naar de aan corona gerelateerde meerkosten in 2021 in het sociaal domein. Significant Public raamt de totale meerkosten in het sociaal domein op € 136 miljoen. Deze inschatting is gebaseerd op een brede uitvraag onder gemeenten en diverse diepte-interviews onder aanbieders om tot een betrouwbare raming te komen voor de meerkosten in 2021. Bij de decembercirculaire 2021 wordt de verdeling per gemeente bekend gemaakt en uitgekeerd aan gemeenten.⁶

De impact van de meerkostenregeling is financieel nog niet goed te duiden, omdat de verdeling van de totale omvang nog niet bekend gemaakt is. Op basis van een vergelijking tussen de totale vergoeding van meerkosten in 2020 en 2021, is er een schatting gemaakt van de compensatie die wordt ontvangen van het Rijk via de decentralisatie uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Naar schatting komt er voor de gemeente Hilversum €545.707 beschikbaar. Indien deze rijksmiddelen ontoereikend blijken te zijn is ons voorstel om het mogelijk tekort uit de reserve bescherming en opvang te dekken. Dit omdat een groot deel van deze kosten betrekking heeft op de maatschappelijke opvang.

⁶ Meircirculaire gemeentefonds, 2021

De Rijksbijdrage wordt verstrekt via de decentralisatie uitkeringen maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Deze uitkeringen zijn onderdeel van het gemeentefonds van de gemeente Hilversum en worden beheerd door de Regio Gooi en Vechtstreek. De Regio stelt hiertoe een technische begrotingswijziging op. Mocht blijken dat onze schatting anders uitvalt bij de bekendmaking van de definitieve verdeling, zal een nieuwe begrotingswijziging opgesteld worden voor het portefeuillehoudersoverleg.

De Regio stelt na uitvoering een totaaloverzicht op wat er aan meerkosten is toegekend en waarom. Eventuele extra uitvoeringskosten van de Regio Gooi en Vechtstreek worden ook uit dit budget gedekt.

Misbruik

Gemeenten gaan nu tot vergoeding over onder voorwaarde dat de aanbieder de jaarrekening 2020 en 2021 verstrekt, zodat beoordeeld kan worden of er sprake is van financieel voordeel als gevolg van de coronacrisis. In geval van misbruik of oneigenlijk gebruik volgt een terugvordering en een boete. Daarnaast zullen de regelingen t.a.v. de vergoeding voor meerkosten onderdeel gaan uitmaken van het regionale verantwoordingsproces 2021. Het bedrag met betrekking tot 2020 is reeds verantwoord in de jaarrekening 2020.

Uitvoering

1. De afdeling inkoop en Contractbeheer maakt afspraken over de meerkosten met aanbieders en berekent en toets de hoogte van de betaling.
2. Na akkoord van de manager Inkoop en Contractbeheer op de hoogte van de meerkosten, wordt het bedrag door de Regio Gooi en Vechtstreek uitbetaald aan de aanbieder onder verrekening met eventuele verstrekte voorschotten. Dit om de administratieve lasten voor zowel gemeente als aanbieder te verlagen.
3. De directeuren sociaal domein ontvangen periodiek een voortgangsrapportage m.b.t. de meerkosten-2021.
4. De vergoeding voor meerkosten maakt onderdeel uit van het jaarrekeningsproces van de Regio Gooi en Vechtstreek-2021. Het bedrag met betrekking tot 2020 is reeds verantwoord in de jaarrekening 2020.

Bijlage(n)

Geen

Kenmerk: 21.0006894

Het college van gemeente **gemeentenaam**,
gelezen het voorstel van dd. **<datum>**, nr. **<nummer>**,

BESLUIT

1. Meerkosten bij regionaal gecontracteerde aanbieders als gevolg van de coronacrisis vergoeden gedurende de looptijd van de landelijke meerkostenregeling op basis van de landelijke richtlijn.
2. Opdracht geven aan de manager inkoop en contractbeheer Regio Gooi en Vechtstreek om binnen de kaders van beslispunt 1 uitvoering te geven aan de vergoeding meerkosten sociaal domein en over de voortgang te rapporteren richting het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein.

Aldus besloten in de vergadering gehouden op **<datum>**.

De secretaris,

De burgemeester,

Kenmerk: 21.0006893

Het algemeen bestuur van Regio Gooi en Vechtstreek,

gelezen het voorstel 21.0006892,

gelet op het positieve advies van het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein d.d. 16 december 2021

BESLUIT

1. De begrotingswijziging vergoeding meerkosten sociaal domein met kenmerk 21.0007820 vaststellen

Aldus besloten door het algemeen bestuur van Regio Gooi en Vechtstreek in de openbare vergadering gehouden op 16 december 2021.

De secretaris,

De voorzitter,

J.J. Bakker

P.I. Broertjes